EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2022/1750,

annettu 4 päivänä toukokuuta 2022,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan kalastuksenvalvontaviraston (EFCA) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2020

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan kalastuksenvalvontaviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2020,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0114/2022),

A. toteaa, että Euroopan kalastuksenvalvontaviraston tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2020 oli 17 580 000 euroa, mikä merkitsee 1,93 prosentin vähennystä vuoteen 2019 verrattuna; toteaa, että viraston talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta;

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan viraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2020 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille, että varainhoitovuonna 2020 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 97,27 prosenttia, mikä merkitsee lievää 2,61 prosentin vähennystä vuoteen 2019 verrattuna; panee merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 81,18 prosenttia, mikä merkitsee 4,51 prosentin vähennystä vuoteen 2019 verrattuna;

2. toteaa, että virasto sai unionin yleisestä talousarviosta 16,9 miljoonan euron rahoitusosuuden vuonna 2020, mikä merkitsee 1,2 prosentin lisäystä vuoteen 2019 verrattuna; huomauttaa, että sekä viraston vuotuinen talousarvio että sen kokonaishenkilöstömäärä ovat yksi unionin virastojen alhaisimmista;

Toiminnan tuloksellisuus

3. muistuttaa, että kalastustoiminnan valvonta on tärkeää yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) tavoitteiden saavuttamiseksi; antaa tunnustusta viraston keskeiselle panokselle näiden tavoitteiden saavuttamisessa; korostaa, että kalastustoiminnan valvonnasta vastaavat ensisijaisesti jäsenvaltiot, kun taas viraston tehtävät ovat luonteeltaan tukevia; korostaa, että kalastuksenvalvonta-asetusten tarkistus lisää viraston tukevan työn entisestään; korostaa, että on epäjohdonmukaista, että lisääntyvien velvoitteiden täyttämiseen ei osoiteta riittäviä resursseja; korostaa siksi, että viraston taloudellisten ja henkilöresurssien on oltava riittävät tulevina vuosina;

4. panee tyytyväisenä merkille, että virasto käyttää tiettyjä mittareita keskeisinä tulosindikaattoreina arvioidakseen toiminnastaan saatavaa lisäarvoa ja muita mittareita parantaakseen talousarviohallintoaan ja että näitä ovat esimerkiksi tarkastuksiin ja rikkomuksiin liittyvät suuntaukset, koulutustilaisuuksiin osallistuminen ja talousarvion toteutus neljännesvuosittain;

5. panee merkille, että virasto toteutti 90 prosenttia toiminnastaan ajoissa työohjelmansa mukaisesti; panee merkille, että toteutus oli vuonna 2020 odotettua suurempaa, kun otetaan huomioon covid-19-pandemian aiheuttamat erityisolosuhteet;

([1]) EUVL C 114, 31.3.2021, s. 148.

6. panee merkille, että virasto, Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex) ja Euroopan meriturvallisuusvirasto noudattivat edelleen vuonna 2019 allekirjoitettua kolmikantatyöjärjestelyä, jossa määritellään kyseisten virastojen välinen yhteistyö ja yhteistyö rannikkovartiotehtäviä hoitavien kansallisten viranomaisten kanssa tarjoamalla palveluja, tietoa, kalustoa ja koulutusta sekä koordinoimalla monialaisia operaatioita; panee merkille, että virasto aloitti kolmikantatyöjärjestelyn puheenjohtajuuden toukokuussa 2020; toteaa, että tämä erityinen virastojen välinen yhteistyö auttaa luomaan synergioita ja välttämään toiminnan päällekkäisyyttä ja/tai toistoa virastojen ja asianomaisten jäsenvaltioiden välisessä yhteistyössä, mikä johtaa mittakaavaetuihin; pitää tätä järjestelyä esimerkkinä unionin virastojen välisestä synergiasta, ja katsoo, että sen olisi toimittava innoituksen lähteenä muilla aloilla toimiville virastoille; kehottaa virastoa jatkamaan ponnistelujaan tältä osin ja pitää asianmukaisena lisätä myös viraston ja Euroopan ympäristökeskuksen välistä yhteistyötä;

7. panee merkille, että vuonna 2020 virasto koordinoi 38 452:ta kalastusalusten tarkastusta (18,75 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019), joiden perusteella havaittiin 1 682 epäiltyä rikkomusta (44,25 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019); katsoo näiden lukujen osoittavan, että tarkastukset ja niiden seuranta ovat edelleen keskeinen väline YKP:n sääntöjen noudattamisen varmistamisessa; panee kuitenkin merkille, että tämä kasvu peittää alueiden väliset erot, sillä läntisillä vesialueilla (+ 27 prosenttia) ja Välimerellä (+ 141 prosenttia) on kasvua ja Itämerellä (-20 prosenttia), Pohjanmerellä (-49 prosenttia), Mustallamerellä (-11 prosenttia) ja NAFO-NEAFC -alueilla (-36 prosenttia) laskua; kehottaa virastoa toimittamaan yksityiskohtaisempia tietoja muutosten syistä; huomauttaa, että tarkastuksilla ja muilla seurantatoimilla on keskeinen rooli paitsi kalakantojen asianmukaisessa hoidossa myös unionin kalastajien tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamisessa;

8. panee merkille, että virasto teki tiiviissä yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden kanssa merkittävää valmistelutyötä vastatakseen mahdollisiin seurauksiin, joita Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen unionista voi aiheuttaa kalastuksenvalvonnalle Pohjanmerellä ja Atlantin läntisillä vesialueilla;

Henkilöstöpolitiikka

9. panee merkille, että 31. joulukuuta 2020 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 98,36 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 61 väliaikaisesta toimesta 60:een oli nimitetty virkamies tai väliaikainen toimihenkilö (vuonna 2019 hyväksyttyjä toimia oli myös 61); panee merkille, että vuonna 2020 virastossa työskenteli lisäksi viisi sopimussuhteista toimihenkilöä ja neljä kansallista asiantuntijaa;

10. panee merkille, että viraston periaatteena on edistää henkilöstön yhdenvertaista kohtelua ja sen tavoitteena on sukupuolten tasapuolinen edustus sekä yleisen lukumäärän, palkkaluokkien että vastuutasojen osalta; pitää erittäin valitettavana, että naisten osuus palkkaluokan AD 8 tai sitä korkeampien palkkaluokkien henkilöstöstä on vain 30 prosenttia; pitää myönteisenä, että viraston uudeksi pääjohtajaksi nimitettiin äskettäin nainen; panee kuitenkin merkille, että hänen nimityksensä ei mahdollista tasa-arvon saavuttamista johtotasolla, koska kaikki yksikönpäälliköt ovat miehiä; kehottaa virastoa tehostamaan toimiaan sukupuolten tasa-arvoa koskevan politiikkansa täytäntöönpanemiseksi, jotta voidaan edistää yhdenvertaisuutta myös johtotasolla; panee huolestuneena merkille, että viraston hallintoneuvostossa sukupuolijakauma oli epätasapainoinen, sillä siihen kuului 46 miestä (70 prosenttia) ja 20 naista (30 prosenttia); pyytää jälleen komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon, että on tärkeää varmistaa sukupuolten tasapuolinen edustus nimitettäessä jäseniä hallintoneuvostoon;

Hankinnat

11. korostaa, että viraston käynnistämien suunniteltujen hankintamenettelyjen osuus ylitti 80 prosentin tavoitteen ja oli 83 prosenttia vuonna 2020; toteaa, että suunniteltujen hankintojen käyttö mahdollistaa sen, että virasto voi pitää talousarvion toteutuksen tuloksellisuuden korkealla tasolla;

12. panee merkille, että vuonna 2020 pääasiallinen hankintatoiminta keskittyi kolmen puitesopimuksen allekirjoittamiseen merialan oikeusapua, siivouspalveluja ja väliaikaista henkilöstöä koskevien avointen menettelyjen tuloksena; panee merkille, että virasto käynnisti muita neuvottelumenettelyjä, jotka koskivat esimerkiksi vakuutusten välitystä, internetpalveluja sekä tarkastuksia ja valvontaa koskevaa teknistä apua;

13. suhtautuu myönteisesti siihen, että unionin virastojen hankintatoimien jakamista koskevan tavoitteen mukaisesti virasto osallistui 16:een eri toimielinten väliseen tarjouskilpailuun komission ja muiden virastojen kanssa vuonna 2020; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle sen yhteisten hankintamenettelyjen tulevasta kehityksestä;

14. panee merkille viraston pyrkimykset soveltaa sen käynnistämissä hankinnoissa vähintään yhtä perustetta, joka koskee mahdollisten tarjoajien tehokkaan ympäristökäyttäytymisen painottamista; kehottaa virastoa arvioimaan tämän perusteen hyödyllisyyttä ja vaikuttavuutta ja toimittamaan arvioinnin tulokset vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

15. panee merkille viraston nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset avoimuuden, eturistiriitojen ennaltaehkäisyn ja hallinnan sekä väärinkäytösten paljastajien suojelun varmistamiseksi; panee merkille, että kahta viraston hallintoneuvoston jäsenten ansioluetteloa ja neljää sidonnaisuuksia koskevaa ilmoitusta 66:sta ei ollut julkistettu viraston verkkosivustolla; kehottaa virastoa julkistamaan hallintoneuvoston kaikkien jäsenten ansioluettelot ja sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tältä osin toteutetuista toimenpiteistä;

16. pitää myönteisenä vuoden 2019 vastuuvapausmietinnön johdosta toteutettuja lisätoimia, joiden tarkoituksena on lisätä viraston toiminnan avoimuutta raportoimalla viraston henkilöstön ulkoisten sidosryhmien kanssa pitämistä kokouksista, ja on tyytyväinen, että kokousselontekoihin voi tutustua viraston verkkosivustolla; kehottaa virastoa päivittämään sivua säännöllisesti, jotta varmistetaan täysi avoimuus ja luottamus viraston toimintaan;

Sisäinen valvonta

17. panee merkille, että komission sisäinen tarkastus laati vuonna 2020 uuden tarkastussuunnitelman (strateginen sisäisen tarkastuksen suunnitelma vuosiksi 2021–2023); panee merkille, että kyseinen tarkastussuunnitelma perustuu sisäisen tarkastuksen tekemän perusteellisen riskinarvioinnin tuloksiin ja siinä tarkastellaan viraston toimintaa ja prosesseja koskevaa pääasiallista dokumentointia;

18. panee merkille, että virasto arvioi sisäisen valvonnan järjestelmänsä ja totesi, että kontrollit toimivat tarkoitetulla tavalla; panee merkille, että viraston riskejä seurataan ja lievennetään asianmukaisesti; toteaa, ettei vuonna 2020 ilmoitettu merkittävistä valvonnan puutteista;

Covid-19-pandemiaan liittyvät toimet ja toiminnan jatkuvuus

19. panee merkille, että covid-19-pandemian vuoksi virasto jätti vuonna 2020 toteuttamatta 90 prosenttia budjetoiduista kokouksista ja virkamatkoista; toteaa kuitenkin, että virasto pystyi kompensoimaan tämän vaikutuksen talousarvioennusteessa sisällyttämällä siihen sitoumuksia, jotka koskivat uutta välinevuokrausta, vanhentuneen kaluston korvaamista, uusia viestintätoimia ja muita vuodeksi 2021 suunniteltuja sopimuksia; panee lisäksi merkille, että vuodelle 2020 siirrettyjä määrärahoja seurattiin tiiviisti, minkä seurauksena näiden määrärahojen käyttöaste oli 93,5 prosenttia;

20. panee merkille, että maaliskuun 2020 alusta lähtien viraston toiminnan jatkuvuuden hallintaryhmä seurasi ja analysoi koko henkilöstön covid-19-pandemian vuoksi tekemän etätyön vaikutusta toiminnan jatkuvuuteen ja päätteli, että virasto oli hyvin valmistautunut jatkamaan toimintaansa luotettavasti etätyön avulla; panee kuitenkin merkille, että viraston toiminnan jatkuvuuden hallintaryhmä ehdotti joitakin mukautuksia yksiköiden yksittäisiin elpymistoimintasuunnitelmiin;

21. panee merkille, että viraston yleiset etätyöolot johtivat siihen, että viraston päätoimipaikan kokonaishiilidioksidipäästöt vähenivät 67 prosenttia; toteaa kuitenkin, että tämän vähennyksen vaikutuksen kumosi se, että viraston ”Lundy Sentinel” -merivartioaluksen oli käytettävä Vigon satamaa lähtö- ja paluupaikkana suorittaessaan tehtäviään Pohjois- ja Länsi-Atlantilla; toteaa tämän käytännön johtaneen viime kädessä polttoaineen kulutuksen lisääntymiseen 25 prosentilla ja hiilidioksidipäästöjen kasvuun 28 prosentilla vuoteen 2019 verrattuna;

Muita huomautuksia

22. panee merkille, että virasto on käynnistänyt prosessin tullakseen sertifioiduksi EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmässä (EMAS) ja toteuttanut joukon toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään sen yhteenlaskettua ympäristövaikutusta; toteaa, että virasto tarkastelee eri tekijöitä, jotka liittyvät sen hiilijalanjäljen muodostumiseen ja mittaamiseen, sekä mahdollisuutta käyttää kompensointijärjestelmiä muiden unionin toimielinten, elinten ja virastojen käytäntöjen mukaisesti;

23. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 4. toukokuuta 2022 antamaansa päätöslauselmaan ([2]).

([2]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0196.